

FÉNIS

Lo bouébo prodérggo

Di 1841 lo dialectologue italièn Bernardino Biondelli y a recouillà souì velsòn de la « Parabola » di bouébo prodérggo (Veulla, Ayas, Bal/Donnas, Cogne, Dzignòù é Votolnentse). 'Eutte souì velson 'on i dzol dè vouèi le pu viouc documàn dè patoué valdotèn cougnuc. Apri 170 an de la leul publicassòn no pè'en qu'i l'et bièn empoltàn què tsaque cumeun-a i fyi'e la seun velson.

In ommo y avie do bouébo. Lo pu dzouveun-o y a deu i seun pae « Bailla-mé la pal què mè totse ». É lo pae y a paltadjouà lo bièn. In pal dè dzol apri, lo pu dzouveun-o, a'embló to lo seun, l'é paltì pé in payic llouèn é y a to picó en viquèn 'en'a riille.

Dè què y a pomì avù gnum, l'è arevèye an-a gru'a mihée é co llu y a patì la fan. Adòn y a buto-se i 'elvisso dè eun dè pel lè a laldzì lè gadén. Y aeu bièn lanmòù sè emplì la pan'e dè 'en qu'i picavon lè gadén, ma gnum llu nen baillave. Adòn y a me-hattò entre lluc « Véo dè vâlè dè moun pae y an dè piquè to 'en qu'i y ouloun é mè 'i 'éilla a pâtì la fan ! Dzu vouic toulnì avoué lo pappa é llu deue « Pappa dz'é pétchouà contre lo siel é envel teu ; dzu mèeutto pomì dè itre lo tén bouébo, fé comèn sé dzu fi'o in domestécco. »

Adòn l'è paltì pé toulnì i mitcho.

L'ie co llouèn can lo pae y a vu-lo, y a avù coumpasón é l'è galopó lo eumbrà'. Lo bouébo adòn y a deu-lle « Pappa dz'é pétchouà contre lo siel é envel teu ; dzu mèeutto pomì dè itre lo tén bouébo. Ma lo pappa i dic i seun vâlè « Vitto poltode lo pu dzen albiillèmèn é albiillodè-lò, butodè-lieu an veldzetta i dèi é dè bote i pic. Tchode lo vi pu gro, piquèn é fièn fita vuc què lo bouébo què dzu crèyavo mol l'è toulnòù, y avie pelduc-se é n'i rëtrovo-lo » É y an buto-se a fae fita.

lo gnalèi

FÉNIS

Can lo bouébo pu viouc l'è toulnoù de la campagne é l'ie protso di mitcho, y a 'entì la mèhécca é lé dan'e. Adòn y a criò in vâlet é y a démando-lle qu'è-tì caputà. Lo vâlè llu répon : « L'è lo tén frée qu'i l'è toulnoù, é lo tén pappa y a fé tchoué lo vi pu gro vu què a rètroverso-lo en plén-a santé ». Adòn lo frée y a amalusoua-se é y a rèfuhoso-se dè entré. Can lo pappa l'è 'oultic pè lo 'opplèyi d'entré llu y a deu-lle: « 'oun bièn d'an què tè 'elvei'o é n'i touzoul fé 'en què t'o deu-me, t'o zami bailla-me gnanca in tsèvrèi pè fae fita avoué le min amic ; ma can i tolne lo tén bouébo, aprì avì to picó moudjouamente, vouèlà què tu fé tchoué lo vi pu gro ». Lo pappa y a répoun-ulle : « T'i lo min bouébo, t'i itó todulón 'éilla avoué mè, é to 'en qu'i l'è dè mè l'è co dè teu. Ma i falave bén fae fita vuc què lo tén frée què l'ie mol l'è rèni'uç ; n'avìn peldu-lo é n'en rètroverso-lo ! ».

Région Autonome
Vallée d'Aoste
Regione Autonoma
Valle d'Aosta

lo gnalèi

Tiré de :
Evangile selon Luc 15 : 11-32 du Nouveau Testament

Texte inédit—2021
Collaborateur de Fénius pour la traduction: **Orietta Perron**
Transcription: Guichet Linguistique